

La Yeu de l'Empordà

Any XV. - Època 2.ª

Figueres 13 de Juny de 1914

Nombre 50

Preus de subscripció

A Figueres, trimestre.	1'00 pesseta
Afora	1'50 "
Extranger	2'00 "
Nombre soft.	0'10 "

REDACCIO I ADMINISTRACIO: Forà, 5, impremta

Anuncis i Comunicats, a preus convencionals

Es publica els dissabtes

Punts de venda i subscripció

A Figueres: Impremta, Llibreria i Papeteria, Carrer del
Impremta de J. Masdevall: Palau, 16 (Rambla).
A Girona: Llibreria de F. Geli.

198
J. F. Boga i Boga
de los Escuelas de Bellas Artes
J. Selin de Juvicols

Gran Foto-Eléctrico

DE

C. de Cuerva

Rambla, 11, principal. — FIGUERAS

Se retrata de 8 mañana á 8 noche

Precios económicos. Esmero en el trabajo y rigurosa puntualidad en la entrega de encargos.

Antes de retratarse, visitad ó informarse de la Foto-Eléctrico, último adelanto del arte. Esta casa no entregará fotografía alguna, que no sea del agrado del cliente.

J. Ribó i Mayol

Metge-Cirurgiá

Carrer del Palau, 13, 2.ª, 2.ª

Consulta de 11 a 1

Fábrica de Cerería y Bujías movida á vapor

DE

LAUREANO DELCLÓS

DESPACHO: Nueva, 15 (Provincia Gerona) FIGUERAS
FÁBRICA: Nueva, 147

Recomiendo á todo consumidor las

Bujías marca Delclós

por su superior calidad y duración, luz fija sin humo ni derrame, excepto una fuerza mayor de una corriente de aire, etc., etc.

Venta en esta plaza al por mayor y menor: NUEVA, 147 y 15 y en las principales Droguerías, Confiterías y Comestibles del principado de Cataluña y Aragón.

Cada paquete de 400 gramos de las indicadas

Bujías marca Delclós

tiene una duración de 45 horas.

YODIL

Aquellos estados latentes y rebeldes de escrófula que se manifiestan ya sea en forma de eczemas, rebeldes a todo tratamiento, ya en forma de tumores e infartos ganglionares, resultado todo de la pobreza e impureza de la sangre, desaparecen como por arte de magia a las primeras tomas del YODIL, enriqueciéndola con innumerables glóbulos rojos. Para las mujeres impúberes y cloróticas es el específico ideal, para curarles y colorear sus pálidas mejillas del color de las amapolas y provocando el desarrollo orgánico.

Las enfermedades del corazón tales como el aneurisma y la angina de pecho no resisten nunca al YODIL.

FRASCO 5 ptas.

Depositario en Figueras: MODERNA FARMACIA CUSI, Ancha, 30.

La mejor lámpara es la inrompible

Pedirla a nuestro representante

RICART YMBERT (Material Eléctrico)
Figueras

Grans Magatzems

PUIG PARIS

SASTRERIA a MIDA

Novitats en llanetes, estams, drils i velluts

GRAN CHIC

en Corbates, Camises, Colls, Punys, Lligues, Elastics, Guarda-pols, Bastons, Guants, Bisuteria, Carteres, Petaques, Cigarreres, Moneders, Mocadors, Cinturons, etzètera.

Elegancia en Genres de punt, Mitjons, Maillots, etc.

Perfumería de les mellors marques

GRAN BAZAR

de Roba-feta per a Homes i Nens

Zrajos llana des de 5 pessetes a 125

PREU FIXE

L'Il·lustríssim Dr. Pol es mort!

Nostra diòcessis està de dol per la mort de son aimadíssim Prelat i zelocíssim Pastor

Víctima de crudel malaltia, fruit inductible de sos excessius treballs apostòlics, acaba de morir un Prelat eminent per sa santedat i ciència, com artiller al peu del canó, com brau capdell abraçat a la seva senyera deixant al seu entorn sos fidels vassalls anegats en llàgrimes de desolació i tristesa.

Les seves ingénues, vibrants i apostòliques paraules de exemplar resignació, de voluntari holocauste personal i de conhort dirigides a les autoritats al administrar-se-li el Sant Viatic, el fervor i entusiasme amb que rebé el Sagrament de la Extrema-Unció, obeint a ses reiterades i insistents supliques, i el seu mateix desvari en sos darrers moments, tot ell animat pel record de la última Visita Pastoral i freturoses ansies de la seva continuació, digne coronament d'una vida verament apostòlica i integralment dedicada al be espiritual de la Diòcessis Gironina, ne son una prova ben palesa i manifesta.

Molt s'ha escrit en alabança del nostre difunt Prelat, fent ressaltar amb tota justícia i veritat els dos amors que s'fongueren dintre la seva ànima i donaren impuls al seu apostolat, l'amor a la seva Diòcessis i l'amor especial al Clero, remarcant en son just elogi la seva intensa caritat clarament cristalitzada en tot l'exercici de llur missió episcopal amb les moltíssimes Missions que s' donaren per la seva iniciativa en multitud de pobles, el noble, entusiasta i desinteressat impuls donat en tota la Diòcessis a la ensenyança catequística, la seva valenta i reiterada intervenció prop dels governs en defensa de l'ensenyança obligatoria de la Doctrina Cristiana en les escoles primaries, el zel i entusiasme amb que laborà per la restauració de la Música religiosa en els nostres temples, d'acord amb el *Motu Proprio* de Sa Santedat Pius X i amb les últimes disposicions emanades del darrer Congrés nacional de Música Sagrada celebrat a Barcelona, i per últim des nombroses Cartes Pastorals plenes de zel i profons coneixements, constitueixen per si soles un verdader arsenal de doctrina.

Verdaderament podem recordar, aplicant-les al nostre difunt Prelat i incansable Pastor, aquelles hermoses paraules del llibre Sagrat *Consummatus in brevi explevit tempora multa*. Quantes iniciatives portades a cap en sols set anys de apostolat!

Tinguerem ocasió de tractar-lo particularment moltíssimes vegades, i en la intimitat, on se valoren en son just preu les qualitats dels grans homes, poguerem convèncer-nos de lo molt que valia l'Il·lustríssim Dr. Pol. La seva senzillesa i afabilitat de caràcter, unides a un temperament d'exquisida prudència i a un judici seré, recte i just, ens atregueren des de l'primer moment, establint-se entre l'Il·lustríssim Prelat i el que firma aquestes senzilles ratlles una forta corrent de simpatia, efecte per la meua part de la

necessitat de fonamentar els meus actes públics i privats en l'adhesió filial i fervorosa que m'inspirava, apart de la seva dignitat, la seva persona, pels rectes, prudents i savis consells que sortien dels seus llavis i penetaven fins al fons de la meua ànima, fruit segurament per part del virtuosíssim Prelat de llur sollicitud paternal.

La simpatia anà creixent fins al punt de fer-me acreeador, per part del Prelat, d'una confiança verament impreescuda. Entre les moltes proves de consideració i afecte que rebí del difunt Dr. Pol i que agrahiré tots els dies de ma vida, dec consignar les paraules de consol que m'prodigà i els pràctics consells que, eixits del fons del seu paternal cor, endolciren el meu, apesarat, en ocasió no llunyana, per un fort contratemps i consegüent disgust dels que sovinteigen en les lluites polítiques, al encarnar en la realitat els distints criteris polítics, ocasió solemne que enfortí en gran manera els vincles d'amistat i fervorosa veneració que per Ell sentia.

Deu tingui al Cel al Prelat eminent, celosíssim Pastor i infatigable Apòstol.

Lectors de LA VEU DE L'EMPORDÀ, una fervorosa plegaria per la seva ànima!

E. P. D.
J. M.ª DE M., Pbre.

Mort del Dr. Pol

Fou aquesta verament edificant i exemplar, invocant contínuament en sos últims moments els noms de Jesús i de Sant Narcís, Patró de la diòcessis i ciutat de Girona, del que era devotíssim.

El tránzit d'aquesta vida terrenal a la vida eterna el feu el Dr. Pol el prop passat dissabte, 6 del corrent, en el precís moment d'altar Deu en la missa d'agonia, que celebrava el Rnt. Joaquim Ginés en la capella del Palau, assistint-li la familia i parents del Prelat, cancelari i familiars, mentre el Rnt. Gregori Fages, confessor de Sa Il·lustració, en unió del Vicari general Dr. Llor i el Secretari Dr. Canadell prodigaven al Prelat agomitzant els últims ausilis espirituals.

Després de mort fou revestit el cadavre del piorat Prelat amb els hàbits episcopals, casulla morada, mitra i guants, anell pastoral, essent luego col·locat en el Saló del tronó, convertit en capella ardent.

Se donà compte de la mort a la Nunciatura, Ministeri de Gracia i Justicia, Autoritats i Cabildo, nomenant-se després pel Cabildo Vicari Capítular interí el Dr. Llor.

El Cabildo Catedral, clero de les parroquies de Girona i Claustre de Catedràtics del Seminari, amb creu alçada i separadament, cantaren solemnes responsos davant del cadavre del difunt Prelat.

Durant tot el dia en que ocorregué la mort i l'endemà acudí be pot dir-se

tot Girona a pregar per son aimat Prelat i també molts de fora.

En la capella ardent s'hi aixecaren altars en els que hi celebraren misses multitud de capellans de Girona i de fora.

Vetllaren el cadavre dos municipals de gran gala i Religioses Josefines.

Cumplint els desitjos manifestats pel Illm. Dr. Pol el cadavre no fou embalçamat.

Enterrament

Ad'hora anunciada del dia 8 se feu a Girona l'enterrament del cadáver del senyor Bisbe doctor Pol.

El seguici es va organitzar en aquesta forma: asilats de les Germanetes dels Pobres, seminaristes amb atxa encesa; representacions de les diferents ordres religioses; interminable representació de la clerecia del Bisbat amb ciris, figurant-hi una nutrida representació de nostra ciutat presidida pel Sr. Rector; els rectors de la ciutat; claustre del Seminari; comunitat de beneficiats de la Catedral; canonges del Capítol Catedral; insignies episcopals. El cadavre tancat en riquíssima caixa mortuoria de caoba negra i portat damunt d'una mulassa. El senyor Bisbe de Vich Dr. Torras i Bages revestit de pontifical i oficiant de «preste».

El reste del seguici que venia al darrera era imponent: Formaven el primer dol les autoritats: l'abad mitrat de Besalú; el vicari capítular de Barcelona; doctor Palmarola; governadors civil i militar, de Girona; president de la Diputació, senyor Riera; el delegat d'Hisenda; el magistrat senyor Echevarri, en representació de l'Audiencia.

El dol de la familia, presidit pel vicari capítular Dr. Llor el formaven D. Josep i D. Joaquim de Pol, germans del difunt Sr. Bisbe; el Secretari de Cambra doctor Canadell i el vissecretari mossén Giner, nebots, cosins, els demás parents, el qui fou padrí en el dia de sa consagració episcopal senyor comte de la Vall de Canet, don Ricard de Capmany i alguns amics íntims del difunt.

I seguía el llarg acompanyament: rector i comunitat d'Arenys; l'Ajuntament de Girona en corporació, presidit per l'alcalde senyor Coll i els tinentes senyors Quintana i Font i vuit regidors; l'Audiencia provincial i Jutjat de primera instancia; Diputació provincial de Girona, representada pels diputats senyors Xifra i Coromina; Ajuntament d'Arenys en Corporació, presidida per l'alcalde; una representació del de Canet, presidida per l'alcalde doctor Serra i un tinent; altre del de Sant Iscle; vis-president de la diputació provincial de Barcelona, senyor Bartrina, i el diputat don Pius Valls; els diputats a Corts per Olot, Arenys i Terrassa; representació del Capítol Catedral de Barcelona, formada pels canonges doctors Bruguera, Cararach i Puig; representació del Col·legi de Rectors de Barcelona; els senyors Vives, de Co, Rodriguez, Roda, etc.

Seguien les banderes de l'Adoració Nocturna de Girona i de Figueres amb son president Sr. Fages, Reverents Clota i Fages, representants d'innombrables corporacions de la ciutat i altres pobles del bisbat.

La professó va passar pels principals carrers de la ciutat, presenciada una immensa gernació, que respectuosament se descobria al passar el féretre.

A l'arribar a la Catedral, el doctor Torras i Bages, bisbe de Vich, va ce-

lebrar en l'Ofici de cós present que va cantar la capella de música de la Seu i després cantà una absoluta, i altra l'abat mitrat de Besalú.

L'ampla nau de la Catedral estava plena de les representacions oficials i d'una gran gernació de poble.

Acabada l'absolta, el cadavre va ser dispostat a l'aula capitular, i a les cinc de la tarde fou enterrat a la capella de l'altar de la Mare de Deu de la Mercé, segons disposició del finat.

La representació de LA VEU DE L'EMPORDÀ la portava son director, Dr. Josep Maria de Macià.

Els funerals

El dimecres se celebraren en la Catedral Basilica els funerals del difunt Sr. Bisbe.

A les deu se començà la missa de requiem oficiant el Dr. Ayarra, assistit dels canonges doctors Gou i Barona.

S'assegueren en el presbiteri l'Ajuntament en Corporació presidit pel Governador Civil, Sr. Carballido.

En el creuer hi havia el Vicari Capítular interí, doctor Llor, el vis-president de la Diputació Sr. Xifra, portant la representació dels presidents de la Mancomunitat Catalana i de nostra Diputació; el del legat d'Hisenda Sr. Goicoechea i el coronel Alonso en representació del Governador militar; els doctors Cararach i Bruguera per el Cabildo de Barcelona; comissions del element civil, militar, clero i ordres religioses.

El dol de la familia era presidit per els germans del finat D. Josep i D. Joaquim de Pol, Rnts. Drs. Canadell i Ginés i personal del Palau.

El de les senyores, per sa germana D.ª Dolores de Pol, les presidentes de les institucions benéfiques i religioses seguides d'un brillant sequit de dames de l'alta societat gironina.

La capella de música cantà la sentida missa de requiem del mestre Perossi, el finalisar el qual s'entonaren els responsos.

La missa de Perdó s'vegé concorregudíssima, durant una llarga estona l'acte del ofertori.

Datos biogràfics

El Prelat de la Seu de Sant Narcís que acaba de morir, doctor Francisco de Pol i Baralt, va néixer a Arenys de Mar el 9 de juny de 1854.

Des dels primers anys donà proves d'una gran pietat i inclinació a la virtut i a l'estudi.

Al Col·legi de Arenys, del que era professor el que després fou bisbe de Barcelona doctor Catalá, estudià tres anys de llatí i humanitats amb gran profit.

Estudià després la carrera sacerdotal al Seminari de Girona, aon donà proves del seu talent, alcançant la nota de meritíssim en quasi bé totes les assignatures cursades, mereixent que se li confiés la regentació d'algunes cátedres en diferents ocasions.

Vingué a Barcelona; estudiant a la Universitat la carrera de lleis, llicenciant-se en els drets canònic i civil.

Tornat a Girona, fou ordenat de subdiaca i diaca, mereixent abans del sacerdoci que se l'nomenés secretari cancelari de la diocesi.

Fou ordenat de sacerdot el dia 20 de desembre de l'any 1879.

Quan fou nomenat bisbe de Barcelona el doctor Catalá, se recordà aquest del seu antic deixeble, cridant-lo al seu costat l'any 1884, confiant-li els càrrecs de Delegat de Capellanies, Auditor de testaments i causes pies, i els alts càrrecs de Provisor primera-

ment i després a l'any 1886 el de Vicari General.

Per delegació del Comité Central de l'homenatge mundial a Lleó XIII, amb motiu del seu jubileu sacerdotal, fou nomenat Promotor de dit homenatge a Espanya, logrant el grandios exit de la pelegrinació espanyola que's presentà als peus d'aquell gran Sant Pare l'any de l'esmentat jubileu.

Per a premiar-li els mèrits contrets en aquesta ocasió, fou condecorat amb la creu d'or «pro Ecclesia et Pontifice», i nomenat Prelat domèstic de Sa. Santedat l'any 1888.

Al 1890 rebé l'encàrrec difícilíssim de preparar el Sínode Diocesà celebrat aquell any, essent nomenat president de la Congregació preparatòria.

Durant el Sínode, donà proves del seu talent diplomàtic, contribuint a lograr la quasi unanimitat haguda en totes les qüestions, i despenyant els càrrecs de jutge d'excuses i querelles i jutge sinodal.

Molts altres i d'importància foren els càrrecs desempenyats per l'il·lustre difunt a la Diòcesi barcelonina, fins a la mort del Bisbe Català, ocorreguda el febrer de 1899, essent nomenat en dita ocasió Vicari Capitular, càrrec que desempenyà fins a l'entrada a Barcelona del Bisbe Morgades.

Els seus coneixements varen moure a Sa. Santedat a promoure'l, el febrer de 1906, a l'ordre de l'Episcopat, essent consagrat el juny del 1907, a Arenys de Mar, fent l'entrada a Girona el dia de Sant Joan del mateix any.

Durant els anys que ha vingut dirigint la diòcesi de Girona s'ha conquistat l'afecte sincer dels seus diocesans, a tots els quals arribaven les mostres indubtables del seu zel per la gloria de Deu i la salvació de les ànimes.

Segurament Deu haurà acullit en sa gloria l'ànima del seu sirvent.

CULTURALS

L'Art en la construcció popular

En el darrer nombre de la revista «Arquitectura y Construcción» en Cèbria Montoliu fa el resum de les sessions de l'X Congrés Internacional de l'Habitació tingut a Scheveningue en el mes de Setembre de l'any passat.

«La celebració d'Assamblees i Congrés per a deliberar especialment sobre el problema de les cases barates, —diu l'articulista— comensada modestament a París en l'any 1889, s'ha anat succeint periòdicament, i adquirint cada vegada major importància».

El Primer Congrés Català de l'Habitació Popular que tindrà lloc a Barcelona a últims d'aquet mes de Juny, es la demostració de com l'esperit català del noucentisme s'interessa per els magnets problemes que inquieten als estudiosos i pensadors del pobles cultes.

La casa modesta del petit empleat, del obrer deu estudiar-se i avui s'estudia com el palau magnífic, com el temple suntuós, com el gran edifici públic.

S'ha de tenir en compte l'influència que en l'aspecte i caràcter d'una població pot tenir la ràpida construcció d'habitacions econòmiques desfigurant per complert la seva típica fisonomia, cas de no mirar d'armonitzar un cúmul de factors a primera vista poc relacionats, com són la economia, la estètica, la tradició, l'higiene, la bellesa d'una casa fa que els seus habitants la cuidin, i influeix per lo tant en la seva conservació.

L'art en la construcció popular deu residir en la perfecció de l'obra mateixa, en que els materials siguin empleats segons llur missió constructiva, i en un refinat criteri per a l'absoluta exclusió de motius d'ornament que destrueixin son bell i humil aspecte, volguent aparentar amb barroers artificis materials rics i ridícoles esplendors.

Contribueixen al efecte artístic d'una barriada obrera, no solsament les edificacions, sino també la disposició general, el plan adoptat, les plantacions, fonts públiques, i l'urbanització en general. El qui ha visitat les cases obreres de la «Colònia Güell» en conservarà un amable recort, i envejarà potser als humils, quan al sortir de casa seva cada dia, es trobi davant dels ulls aquelles tormentoses fantasies de pedra artificial que fan de la ciutat de Barcelona, la metròpoli del gust pervers. Gran virtut és la de familiaritzar-se amb la senzillesa. Obra gran, la que sab sense deixar d'esser modesta, conservar l'elegància.

Es ja hora de que abandonem d'una vegada les formes banals i incoherents que no fan més que impregnar de la seva trivialitat a tots aquells que les

contemplin, i que no poden menys d'ofendre a tota delicada sensibilitat.

JOAN BORDAS, Arquitecte. San Feliu de Guixols.

DEL MOMENT ESPIRITUAL

Presentació

Llegidors, Follet vol fer coneixença amb vosaltres i com que segueix sempre'l camí més dreturer no espera pas a que'l presentin, ja's presenta ell mateix.

Follet es un esperit alegre i clar que vos dirà de les inquietuts dels que lluitan per l'idea...

Follet es un petit gnom entremaliat i joganer que vos contarà les dolces emocions experimentades anant pels camins de la vida...

Si estimeu les coses del esperit, si sentiu aquell sant nequit que de tant en tant aixeca els cors, ell vos assegura que sereu sempre bons amics.

Ell vos parlarà de lo que enlaira i dignifica l'home i procurarà encendre més i més en vostres cors la flama viva de l'Ídeal.

Qüestions de Religió, Art i Cultura seran els nostres temes preferits i tot això anirem a buscar ho en les coses petites i quotidianes del nostre viure.

Les seves paraules seran sempre paraules amicals encare que a vegades punxin una mica i tinguin l'aspror de un revulsiu.

Follet no es pas cap sabi, ni cap artista, ni cap pensador d'aquells genials, però aima la sabiduria, l'art i les mentalitats privilegiades i segueix amb interes i delectació les noves corrents de la cultura actual i nostrada. Però buscarà sempre lo palpitant i lo candent i procurarà sorprendre'l moment de gracia dels homes i les coses.

Follet es una mica capritxós i variable com una nena mimada, Follet es subtil com el fil quant passa per l'agulla i s'escapa per tant sovint de las mans però torua amb facilitat als vergers espirituals on hi ha trobat la mel regalada i té per tant la constancia de l'abella que si be xucla poc d'una mateixa flor hi torna després s'hi ha trobat la dolçor abundosa.... Però la conversa que Follet mantindrà amb vosaltres serà sempre molt curta però també sovintejarà força. I are que ja'ns coneixem: JA reveure amics!

FOLLET.

LES MODES

III

Fortament me ha cridat l'atenció l'increment que la moda—la poc decenta i immoral—va prenent en nostra ciutat. No pot pas dir-se que estigui a punt de traspasar els límits de la decència, no; al contrari, me tinc per mi, que ja son traspasats.

Es decent, o si no, l'ús de lluir, i en plena rambla, unes faldilles casi totalment obertes deixant al descobert la toba interior? Es decent el portar aquets escots que apenes cobreixen res de lo que deu amagar-se?

Pot mirar-se sense sentir una sensació estranya una d'aquestes dones maniquis que corren per nostres carrers i passeigs cridant l'atenció del veïnatge, escandalitzant i atraient-se paraules també a la moda dels poc escrupulosos?

Sobrada raó tenia un savi critic al dir ja poc, que «la senyora i la noia de sa casa vesteixen més lliurement que la meretrú». Com també, i ironicament, deia, un setmanari humoristic al preguntar com anirian vestides les senyores aquet isiu, i responia, que encara no savia si se vestirian.

Aquet es el concepte que la dona se mereix per la seva ridícula pretenció de vestir a la moda.

I lo que més estranya encara es, que una d'aquestes espirituals damiseles, que aquestes mamàs avides que de cap modo mirarian una postal habillada tal com elles van vestides, se passeigin tan rumbantes i satisfetes portant en son cos lo que detestan en pintura per immoral i indecent: no es aixó un contrasentit?

Perque han de permetre dames respectables, noies de sa casa que llur vestit les confongui amb sers desgraciats?

I si ara en aquestes mateixes ratlles dongués una descripció detallada dels molts figurins encarnats que hi ha en nostra ciutat, no sé me tractaria de poc escrupulos, i fins d'imprudent? Perque, doncs, quan els mateixos que tal me dirian tenen una frase d'elogi pel caient del vestit; per la silueta, poc decenta, que s configura...? Que es distinta la moralitat i decència d'un cos habillat, o descrit...?

Quina pena, lectors, la moda ja ha fet qualques víctimes més: la primera es la habillada, la segona la familia que ho comporta, i les altres tots els que callem...

SALAMBÓ.

Petites qüestions

Per a l'«Empordà Federal»:

M'he cregut aludit amb una gazetilla d'«Empordà Federal» de son nombre prop-passat, en la que s' dirigeix a un tal paisano; mes, com el nom, o millor dit el renom, l'he trovat d'alló més gracios i el text que suposo se'm dedica n' es inofensiu, casi angelical, contestaré breument al compare de can Empordà Federal emmotllant-me sempre, i seguint com acostumo, la norma d'acatament a la moral i d'amor a lo artístic.

L'expert i moralisador gazetillero d'«Empordà Federal» dona a compondre que aborreix a les «chanteuses», i lamenta que en el temps que correm hi hagi públic que les aplaudeixi. ¡Quán me'n alegro!

Pro sembla que vol atribuir-me el mal gust d'aprovarles o al menys admétreles en quelcún lloc d'espectacles. No, no senyor, ¡aixó mal! Sempre, tan si'm dic Enoch Arden, com Hunding, com paisano, m'he dolgut en tots mos escrits d'aquexa forma d'induir l'immoralitat en l'esprit dels ciutadans, i som odiat la nova fas d'educació xorca, voluptuosa, baixament sicilpitica que arrastra al jovent cap a la degradació, sembrant arreu la prostitució del bon sentit artístic. Ara

bé: com que conec la necessitat del vegetarisme escènic en la generalitat de l'alta i baixa societat, i, creient-me amb insignificant força per a vencer a la jove fera que rumbeja pel món i allarga les grapes a dreta i esquerra, deixant senyals d'unglada sagnanta en totes les escenes on se li permet l'entrada, tenia la pretensió en els «Ecos del Ciné» d'allunyar-la d'aquell regi lloc privant aixís de que els concurrents al Edison es vegessin lliures de les unglades de la jove fera, de pell satinada i flairosa, d'ulls llampégants, i de boca de serpent maligne, poguent-se divertir sens perill de pendrer mal. Comprén l'amic periodista?

Vull dir que visquent la fera, de bon grat o per força la seva actuació es fa casi inevitable, i per tan cal cercar-li un «recó putrefacte» digne dels alts i baixos partidaris de lo innoble. Com que la «Sala Edison» es el lloc d'espectacles més bonic, flamant i artístic de la ciutat, (sens ofendre a les maravellores restauracions del interior del nostre Teatre Principal, portades a cap amb gran acert i refinat gust arquitectònic i decoratiu) per aixó m' dolia el que destinessin l'espléndida «Sala Edison» a teatre de tan baixes representacions.

Quina idea té del «couplet» el senyor que m'aludeix de can Empordà?

Ja sabien els companys de redacció de ca LA VEU, els paisanos i no paisanos, que l'Tantum ergo i l'Stabat Mater n'eren coses massa grans per a esser dites per a segons qui, però també sabem tots que «couplet» no es el sinónim de verdura. El «couplet», la tonada i els versos, venen a posar de manifest, al qui es artista: el temperament, l'educació, l'esprit, etc., etc., dels habitants de la regió on es canten. No coneix senyor incógnit els cantars, (posem-els com a exemple) de la veina regió aragonesa? Miri: per mostra, aquí'n van un parell, que dits amb art, identificant-se artísticament amb els aragonesos, resulten bonicós, plens de xisto i al ensemps de picaresca intenció.

En la procesión de Alfaro

Los últimos van detrás

Los primericos alante

Y los d'enmedio en metá.

Allí arriva en aquel alto

Hay una burra morida

De qué ha muerto? no lo sé

Mas tiene la boca abrida.

Si no tingués consideració al bon lector, ne copiaria de paisanos que encar estan millor, pero vaja ja poden veurer que per a cantar «couplets» no es menester posar-hi lletra que senti a sulfidric.

I prou per avui compare incógnit.

ENOCH ARDEN.

SUBASTA

El dia 24 de los corrientes de 11 a 11 y media, se efectuará en el despacho del Notario de esta Ciudad, Don Martin Mestres, calle Cervantes, n.º 25, bajos, la de las siguientes fincas:

Una casa en la villa de Massané de Cabrenys, calle o plazuela de Burriana, n.º 4, compuesta de bajos y tres pisos y un pequeño patio al detrás.

Una casa en el mismo pueblo, calle de la Rectoria, número 15, con un patio al frente.

Una pieza de tierra de una vesana en igual pueblo, y territorio Solá d'En Suñer.

Otra pieza de tierra parte campa, parte prado y parte yermo, en dicho término y parage Pi, de cabida unas 2 vesanas.

Y una viña en el territorio Viñers del referido término de cabida 2 vesanas y media.

El tipo de subasta será de 9000 pesetas para la 1.ª finca, 700 por la 2.ª, 500 por la 3.ª, 1000 por la 4.ª y otras 1000 por la 5.ª.

Los títulos de propiedad se hallarán de manifiesto en la Notaria indicada.

Para tomar parte en la subasta será preciso depositar el 10 por ciento de los referidos tipos. Figueras 4 Junio de 1914.

—En venda. Es trova una premsa de enfardar palla en molt bon estat i preu barato a casa de J. Sadurni Macau, carrer de Vilallonga, 26.

A 6.ª página: Secció Agrícola, Bibliografía i Informació Comarcal.

L'Obra de la Mancomunitat

La Mancomunitat i les Delegacions de serveis de l'Estat

Les atribucions de les províncies constituïdes en Mancomunitat tenen una doble font d'origen. Per una part, les que a n'aquelles senyala la legislació vigent traslladada al organisme supra-provincial; per l'altre, les funcions que'n virtut de lo preceptuat en el R. D. de 18 Decembre de l'any últim, l'Administració Central pod delegar a les províncies mancomunades. Empró, qui es fixi amb lo migrat i raquífic de les facultats que la llei provincial dona a les Diputacions, veurà que'l reconeixement fet pel Govern a Catalunya de implantar la Mancomunitat fora una burla, sino haguessin d'esser ampliades i intensificades aquelles atribucions amb la descongestió que l'Estat ha de fer de moltes de les que detenta, i per raons de justícia i segons les normes de bon govern, deu reintegrar a la nostra nacionalitat mitjansant les Delegacions.

Es clar, doncs, que'l Concili Permanent, encarregat de regir la Mancomunitat, i en l'actualitat, en que aquella podríem dir es trova en període constituent, d'escatir i concretar la llur esfera d'acció, devia procurar recabar el major nombre de Delegacions possible entre les moltes que's poden compendrar en la seva triple actuació d'obres públiques, cultura i beneficència. I això es per lo que ha vetllat precisament, i a dit fi sotmeté a la primera Assamblea ordinària un projecte d'acort que fou aprovat, ampliant encare més les atribucions que proposava fossin delegades.

Acompanya al projecte d'acort que al esmentat efecte presentà el Concili Permanent, un exordi, raonant-lo, en el que s'explica la especial gènesi perquè ha tingut de passar al naixer la Mancomunitat donat el sistema i tendències imperants en la política espanyola, i les funcions que per l'Estat son susceptibles de ser delegades. Dites consideracions—que sentim no poguer reproduir íntegra per lo sintètic d'aquests articles i el caràcter de vulgarització que tenen—constitueixen una profunda i sabia lliçó de ciència administrativa i un concient estudi de ço que's i ço que pot esser l'obra de la Mancomunitat.

Vegem ara lo que diu l'acort:

«1.ª Fent us de la facultat que estableix l'article 1.ª del R. D. de 18 Desembre de 1913, demanar al Govern la Delegació a la Mancomunitat de Catalunya de les funcions que les lleis donguin a l'Administració Central en les províncies catalanes respecte als rams següents:

- a) Carreteres i camins.
- b) Ferrocarrils, tranvies, ports, obres de sanejament, abastiment d'aigües, canals, pantanos i rectificació de rius i torrents, tant per la regulació i aprofitament de corrents com per a defensa de terres i poblacions.
- c) Comunicacions telegràfiques i telefòniques inter-urbanes que no tinguin caràcter general.
- d) Repoblació i reglamentació de la explotació i aprofitament de boscos, construcció de camins forestals, higiene pecuària i defensa contra les plagues del camp.
- e) Catastre.
- f) Monuments nacionals.
- g) Ensenyança tècnica, d'arts i oficis, industrial, mercantil, de belles arts i agrícola, comprenent-hi les diferents estacions existents o possibles a Catalunya (enològiques, pecuàries, piscícoles, etc.) (S'acordà en l'Assamblea, també demanar la ensenyança a les escoles públiques, instituts i universitats).
- h) Edificis escolars.
- i) Beneficència e higiene pública en les províncies mancomunades.
- j) Arxius, Museus i Biblioteques.
- k) Institucions d'estalvi i previsió.
- l) Instauració dels Doctorats.

Heus-aquí la hermosa gamma d'atribucions que l'Estat pod donar a la Mancomunitat i aquesta realitzar. Si tinguéssim de comentar-les, deuïem dedicar a cadascuna d'elles un article. N'hi ha prou

amb fitar-hi la vista, per a convèncer de lo que's convenient es logri siguin delegades per l'Estat, i del gran bé que a mans de gentes catalanes ferán a nostre terra.

Després d'això, algú dirà: pro delegació de funcions sens delegacions d'ordre econòmic, quina viabilitat tindrien aquelles? En previsió d'això, com es natural, el Concili de la Mancomunitat, proposà a l'Assamblea i aquesta aprobà.

«2.ª Per compensar econòmicament a la Mancomunitat el cost dels serveis que li siguin delegats, demanar al Govern la cessió d'una o més contribucions directes i si aquesta cessió no fos base justa, o equitativa de compensació, o no sigués per qualsevol altre motiu viable, se procurarà establir la compensació d'acort amb el sistema següent:

a) Se pendrà per base la liquidació dels cinc últims pressupostos de l'Estat i es determinarà el tant per cent dels ingressos totals que hagi absorbit en les províncies de règim tributari comú, els serveis que es deleguin a la Mancomunitat, a la qual l'Estat li cedirà un tant per cent igual al que resulti de la liquidació anterior, de tots els ingressos haguts en províncies mancomunades.

b) Aquest tant per cent se modificarà quan de la liquidació d'algún pressupost de l'Estat resulti alterada la proporció a que es refereix la base anterior, en més d'un dos per cent.

c) Les Delegacions d'Hisenda en les províncies mancomunades abonaran trimestralment a la Mancomunitat el tant per cent establert dels ingressos realsats.

«Tant en el cas de prevaleixer aqueix sistema de compensació com el de cessió de contribucions directes, sempre que l'Estat fassi un pressupost extraordinari cobert amb un emprèstit, per a atendre a les províncies de règim comú als serveis delegats a la Mancomunitat, s'augmentarà la cessió de ingressos de l'Estat en una quantitat equivalent al servei d'interessos i amortització de la part que li hauria tocat de l'emprèstit, de no existir la Delegació a la Mancomunitat. La proporció se fixarà prenent per base la relació entre el que tributin per tots conceptes les províncies del règim comú i les províncies mancomunades.»

El transcrit projecte d'acort, s'acaba amb un extrem que encomana al Concili Permanent fer les gestions necessàries per a convenir amb el Govern la major suma possible de facultats i serveis, amb les compensacions equivalents i conseguir la corresponent aprobació legislativa.

Sabem que per part del Concili Permanent es treballa per a dur a cap els acords de l'Assamblea, especialment aquest que, com s'es vist, té una transcendència ultra per la vida i eficàcia de la Mancomunitat. Mercès a ell, les funcions llurs quedaren determinades, i aquelles quatre necessitats que com es diu molt bé en les consideracions que precedeixen al acort que comentem, resol el R. D. de Mancomunitats, de «fixar lo-que es la vida local: garantir els interessos de la col·lectivitat tota: afermar l'ordre jurídic, i determinar constitucionalment el nou ordre de coses», fent de pedra angular del magne edifici encarnador de l'unitat espiritual i administrativa de Catalunya, seran els fonaments de la regeneració de nostra patria, d'aquell organisme rublert d'esperances per a Espanya tota.

Quan l'hora arribi de que'l Govern delegui les atribucions que se li demanen, es d'esperar que la petició dels catalans trovarà favorable i prompte acollida. La reconstrucció de Catalunya, la salvació de les nacionalitats ibèriques, son les que ho reclamen. Serà el clam respectuós de tot un poble que demanarà el compliment de ço que'ns fou concedit; i davant de les llegendes aspiracions d'un poble es pod regatejar més o menys, pro a la fi s'ha de donar lo que's demana i es de justícia.

El debat polític

Ja deiem en l'article de l'últim nombre, que el debat sobre el Marroc apesar d'haver estat un debat verament d'altura, desilusionà a tothom en la seva conclusió, per no haver-se pogut obtindre del mateix cap solució pràctica i harmònica de les diverses tendències en ell manifestades, i que la fredor que s'observava al Parlament per la desilusió de l'opinió pública no seria duradera, ja que en el debat polític s'esperaven noves sorpreses i revelacions d'importància.

Han passat sols vuit dies i s'ha tornat ja caldejar l'ambient polític, creixent de dia en dia l'interès del debat i l'expectació en la Càmera popular.

Els requeriments d'en Salvatella en son hàbil discurs de que'ns ocuparem en la crònica anterior obligaren al Sr. Maura a sortir del seu habitual silenci pronunciant un discurs de franca hostilitat amb el govern actual.

La síntesis del seu discurs en sos punts més culminants, pot reduir-se als següents extrems: explicació del seu silenci de quatre anys per la falta de solidaritat amb els governs lliberals que han dirigit durant eix temps la política espanyola i per donar temps a la Corona per apreciar i jutjar els seus actes de 1909 com a governant; donar a conèixer en detall la seva entrevista amb el Rei en la última crisi del octubre que determinà la caiguda del govern lliberal i explicar la seva soptada ausencia de Madrid aquells dies, motivada segons les declaracions del Sr. Maura per sa voluntat ferma de no dividir el partit conservador, ja que reconeguda per el Rei la seva disconformitat amb la política governamental dels lliberals des de l'1901 i no prestant-se a col·laborar amb dita política tingué coneixement en la Càmera Regia de que s'havia portat al Palau la seguretat de que el partit permanexeria unit quedant ell com a reserva; i per últim a la declaració terminant i explícita de que la actuació del govern actual no respón a les idees tradicionals del partit conservador ans pot considerar-se com una continuació del Romanista, prestant-se a lo que sembla per ses últimes paraules a aixecar bandera contra'l mateix. *Jo soc—acabà dient el Sr. Maura—el que era en 1909 i sols puc dir que si Espanya vol que actui amb aquesta significació, per mi no ha de quedar.*

Després del Sr. Maura parlà el Sr. Dato en nom del govern, lamentant el discurs violent de dit Sr. i sentant que la seva resolució de encarregar-se de formar gabinet havia obeït al compliment de lo que estimava un dever ineludible.

La rectificació del Sr. Salvatella al discurs de que parlarem en el nombre anterior, de tons fogosos contra el ministre de Instrucció Pública Sr. Bergamín, en la que tingué el mal gust i el poc cuidado de recullir contra'l ministre datos del carrer sense examinar suficientment el fons de veritat, donà peu a dit Sr. per vindicar-se en un discurs eloqüentíssim, un dels millors que han sortit del Banc blau i al mateix Sr. Salvatella per donar a sa segona rectificació una nota d'humilitat molt poc freqüent per desgracia a les seves altures, i per lo qual mereix els elogis més sincers.

També despertà molt d'interès la intervenció en el debat, del Sr. Burell en nom dels demòcrates dominant en son discurs llarguissim i eloqüent la nota d'hostilitat manifesta contra el govern del Sr. Dato, i donant ocasió, amb ses contínues alusions, a la oració parlamentaria del Sr. La Cierva, verdadera incògnita, fins avui, de la política, qui defini la seva actitud passada, actual i futura, declarant-se, després de mil equilibris i entussiasmes manifestacions d'afecte al Sr. Maura, i censures velades al Sr. Dato, col·laborador hipotètic del actual govern, en quant no deserti dels devers conservadors, anunciant la votació personal i dels seus amics, favorable, al Missatge de la Corona.

Aquest es el resum de la setmana política, que com pot veureu-se ha respòst a la expectació amb que s'esperava.

X.

—BRAGUERS ESPECIALS DE LA MODERNA FARMACIA CUSÍ: Son els més còmodos de portar, els més pràctics i els més duraders.

—MODERNA FARMACIA CUSÍ: Sueros.—Vacunes.—Ortopedia.—Aigua esterilitzada.—Làmpara per a desinfeccions.—Laboratori d'anàlisis químics i microscòpics.

SPORTIVES

Foot-ball

Un team mixte del S. C. Ampurdanés bat a un team compot per Enginyers per 6 goals a 0. Partit anterior: 7 a 2.

Els equips es composaren com segueix:
S. C. A.—Juncà (cap)—Navarro, Pagés-Burgell, Botey (F.), Zanuy-Pujol, Monegal, Coll, Botey (B.) Satué.

Enginyers.—Palá-Talcus, González-Navarro, Solá, Botey-Mora (cap), Parrot, Colet, Bueno i Alvarez.

L'S. C. A. domina continuament. Els blancs es desanimen prompte pro s'aguanten be a la defensa. En Coll marca el primer tant d'un bonic remate. En Colet es el que sobressurt més dels militars. Amb ell de mig-centre l'S. C. A. no hauria marcat tans de goals. Igualment com havent-hi en Mora a devanter centre, n'hauria marcat algun.

A pesar de tot, la victòria del vermells fou complerta més per la sort que per res més. Pocs dies, amb un team tant flac com se presentava, hauria jugat tant bé. Els suplents que hi havia, algun d'ells del Infantil, es portaren braument demostrant saber-ne més que'ls grans. Entre d'ells cal remarcar el joc d'en Zanuy, que serà un mig esquerra colossal.

En Monegal també ho feu de primera. Per mi es el dia que ha jugat més bé i amb menys por, durant la seva vida.

En Navarro defensà molt bé son puesto perillós de defensa dreta, tinguent que lluitar amb homes fets com son tots els del team dels Enginyers.

Pro la gran victòria fou deguda a n'en Paco Botey i a n'en Pere Coll, mig centre i devanter centre respectivament. En Botey ens agrada molt més per mig que per devanter. Es un devanter notable, pro un mig colossal.

En Coll, el millor devanter centre que tenim a Figueres, amb en Bruno al costat, si continuen jugant junts, poden fer coses grans.

A la segona part es marcaren els 5 goals restants entrats, 2 per en Coll, 1 per en Bruno i 1 per en Monegal.

S'acabà el partit amb poc entusiasme degut a que dominaren completament els vermells.

Dels Enginyers, en González, en Colet i en Solá i en Mora aguantaren el partit.

RÓDIX.

LA FESTA DEL CORPUS

Es la festa del Corpus de les més populars; es d'un caient dolç, amorós, espiritual...

Enguany, com sempre, i malgrat l'abstenció del Ajuntament, ha estat la festa del Corpus en nostre ciutat animada i alegre, encara que deslluïda en part pel mal aspecte del temps, i per una petita ruxada que caigué començada ja la professó.

A les sis en punt sortí de la parroquial Iglesia la creu i els penons; seguien, el Col·legi dels Germans Maristes; Monturiol, Adoració de la Vetlla nocturna, amb el penó portat pel president D. X. Fages, distintes associacions parroquials, i molts particulars.

El Jutge de 1.ª Instància, D. Benito Pelegrin portava el penó d'honor, acompanyat del degà del Col·legi de Advocats, Dr. D. Carles Fages, i del degà del Col·legi de Notaria, Dr. Don Ramón Vandellós.

Tota l'oficialitat lliure de servei donaren una demostració patenta de llur relligiositat.

Hi havia també, el Coronel i Tinent Coronel, manant la força que formava cordó cobrint els carrers per on havia de passar la professó; el Capità de la Guardia Civil, Director del Institut, Creu Roja, Director de la Presó, Empleats del Penal, Capità secretari de la 14.ª subinspecció de Carabiners Senyor Gabriel Pujiula, El Capellà del Penal, Dr. Manel Isac Coli, i moltes altres personalitats, quals noms sentim no recordar.

Tots els elergues de la ciutat amb habits chorals.

La Custodia era portada pel Sr. Rector, baix talem confiat a distingits joves, donant guardia d'honor a Jesús Hostia un piquet de la Guardia Civil.

Formaren la presidència, el M. I. General, Sr. Fernández Ortiz, Coronel, Senyor Torines, acompanyats de llurs respectius ajudants, i del Comandant Secretari, D. Miquel Escoll, i la M. I. Junta d'Obra de la parroquia.

Les bandes del Regiment de Sant Quintí, i d'Enginyers interpretaren delicades composicions sacres.

A les set i mitja la professó entrava en l'Iglesia, no havent-se pogut cantar cap motet, degut a l'inseguritat del temps.

—Anàlisis d'orins els practica don R. Martín, Farmacèutic.—Ramblà, 12.

—MODERNA FARMACIA CUSÍ: Dipòsit únic a Figueres de l'aigua pura de taula, manantial Jalpi. Ampolla de litre, 0'65 pessetes. Garrafa de 8 litres, 2'50 pessetes envasos compresos. Aigües minerals de tots els manantials, i dipòsit de l'aigua de Vilajuiga.

—Zarret de 2 a 4 asientos a voluntat, casi nou, se ven molt barato. Informaran en aquesta administració.

—Demanis Sal Vichy-Etat, per a begudes, Compridos Vichy-Etat, efervescents, i Pastillas Vichy-Etat, en sos envassos d'origen. Reusis tota imitació.

Secció Religiosa

SANTORAL

JUNY

- 15 Dilluns. Sants Modest i Vito màrtirs.
- 16 Dimars. S. Quirse i santa Julia màrtirs i santa Lutgarda verge.
- 17 Dimecres. Sants Manuel, Sabel i Ismael, màrtirs.
- 18 Dijous. Sts. Marc i Marcel·là germans màrtirs i santa Paula verge i màrtir.
- 19 Divendres. El Sagrat Cor de Jesús, santa Juliana de Falconeri verge i sants Gerxasi i Protasi màrtirs.
- 20 Dissabte. S. Silveri papa i màrtir.—*Vot de ciutat.*
- 21 Diumenge. S. Lluís Gonzaga confessor i sant Patilari arquebisbe.

CULTES

IGLESIA PARROQUIAL. — Demà diumenge a les 7 Missa del mes del Sagrat Cor de Jesús, amb exposició de S. D. M. a dos quarts de vuit Missa de Comunió general, de la Associació de Filles de Maria, visita a la Verge i plàtica que dirà el Senyor Rector; a dos quarts de nou Missa i novena a Sant Antoni.

Dijous, octava de Corpus, Ofici a les 9, a les 5 de la tarda exposició de S. D. M. cant de Completes i professó que seguirà el curs acostumat.

Divendres festa del Sagrat Cor de Jesús, a dos quarts de vuit, Missa de Comunió general amb plàtica preparatòria que dirà el Rnt. Senyor Rector; a les 10 solemne Ofici, amb exposició, i a tres quarts de set de la tarda, exposició, reso del sant Rosari, exercicis propis del mes, sermó propi del dia que dirà el zelós Rnt. D. Josep Solés, i reserva.

IGLESIA DE NTRA. SRA. DE LOURDES. — Divendres vinent, 19 del corrent, l'Arxiconfraria de la Guàrdia d'Honor obsequiarà al Deific Cor amb els següents cultes: A dos quarts de 8 del matí Missa de Comunió general, amb plàtica, a les 9 Missa amb exposició de S. D. M. quedant de manifest fins acabada la funció de la tarda, fent-se tornes de vetlla per les Associades.

A les 5 de la tarda funció reglamentària i sermó pel Dr. Ignaci Piera qui farà també la plàtica de Comunió, i reserva.

Les que vulguin inscriure-se en tal dia poden presentar-se a dos quarts de 5 per a dit objecte i guanyaran si s'inscriuen Indulgència Plenària i moltes de parcials.

—S'ha encarregat del despatx de **D. Josep Azemar i Pont** l'arquitecte **D. Ricard Giral i Casadesús.**

Per consultes en casa de D. Lluís Azemar (farmacia), Carrer de n Joan Matas, Figueres, o Vda. Azemar, Lauria 15, 3er, Barcelona.

NOTICIES

Religioses. Amb la solemnitat de costum s'ha celebrat la festivitat de Sant Antoni de Padua en la Iglesia Parroquial, en l'ofici ha cantat les glories Antonianes el zelós vicari d'aquesta parroquia, Rnt. J. Teixidor, qui ha cautivat al nombros auditori amb una filigrana oració plena d'esperit antonià, merèsquent generals elogis; hi unim el nostra.

—En la Capella de Sant Antoni també s'ha obsequiat al Sant dels Miracles amb Misses i amb solemne ofici.

—Com els anys anteriors, en l'Iglesia del I. C. de Maria se celebrà la festa de la Santíssima Trinitat amb gran solemnitat.

A les 7 del matí hi hagué Comunió general acostant-se a rebre el Pà dels angels gran nombre de devots, dirigint-els hi una sentida i apropiada plàtica nostre volgut amic el Rnt. Salvador Clota.

A les 9 i quart, se cantà amb tota justesa per el chor de la Rnt. Comunitat de Religioses una hermosa missa a dos veus del mestre Pedrell. Oficià el Rnt. Josep Solés, Vicari de la parroquia, assistit dels Rnts Lluís Perramón i Ferrán Dou.

A les sis de la tarda com a conclusió de la Novena, exposició de S. D. M., reso del Sant Trissagi, exercicis del mes del Sagrat Cor i de la Novena, cant de motets i sermó per el Rnt. Manuel Isaac Coli, qui amb unció i eloqüents paraules excità al nombros auditori que om-

plia de gom a gom la nau de la Iglesia a esser fervents devots de la Santíssima Trinitat.

L'adorno i il·luminació, del altar estaven sorprenents, provant una volta més el bon gust que caracterisa a tan abnegades Religioses, que fem extensiua al zelós capellà de la Comunitat, nostre bon amic i company Mn. Salvador Clota, que tant se desvetllà per el major llument de la festa, lo propi que al chor de Religioses i assilades, dirigides amb maestria pel Sr. Cervera, que tan contribuí a la major solemnitat de la festa i per últim als desinteressats benefactors i benefactores, a quins Deu premiarà segurament sos bons serveis.

—Els Censos poden inscriures en el Registre de la Propietat. Carrer dels Tins, 5. Figueres.

Eclesiàstiques. Ahir va esser nomenat, pel Capítol Catedral de Girona, Vicari Capitular definitiu el M. I. doctor D. Agustí Vilà, canonge de dita Seu, qui deurà regir durant l'orfanat els destins de nostra diòcesis.

Felicitem efussivament al agraciat, amic nostre volguéssim, i no duptem que sabrà desempenyar tan elevat càrrec amb verdader acert, donades les bellíssimes qualitats de que està adornat.

—Havent sigut nomenat el definitiu ha cessat en el càrrec de Vicari Capitular interí el M. I. Dr. Antoni Llor, qui durant el pontificat de nostre plorat Prelat havia desempenyat l'altíssim càrrec de Vicari general i Governador eclesiàstic de la diòcesis, amb un zel i justícia sens límits, fent-se acreedor a les unànims simpaties de que gosava.

Sentim verament la separació de tan digne personalitat, ja que en lo successiu fixarà sa residència a Barcelona.

—Ha sigut nomenat Económ de la Mitra el canonge de la Seu Gironina M. I. Dr. Rafel Hortal.

Els nostres homes. A cal «Empordà» que fins ara volian passar per seriosos se donen ja a la vida alegre, i tot fen de *gitanillos* tiren requiebros a nostres redactors.

Talment es ben poca solta la pensada de *nostres homes*: perque aixó de tirar *requiebros*, saben, i sense que portin origen *provinziano* en sabem un niu, que, per altra part, son força més adequats que l de *paizano*.

Per lo tant, val més que se ocupin d'aquells *greus problemes de la vida local que unicament poden portar felicitat a terme*, que no en gramofonegar paraules *gitanescas*: fa més *super homo*.

—**Farmacia Deulofeu.**—NUCLEI-NAL. —Reconstituent de primer ordre. Preu, 3 pessetes.

DENTOL.—Dentífic excelent. Preu, 1 pesseta.

ALOPEINA per a evitar la caiguda del cabell. Preu, 1'25 pessetes. Plassa Pi i Margall, 1.

D' exámenes. Sabem que en els que s'estàn celebrant en l'Universitat de Barcelona, han obtingut fins ara la nota de sobressalient els nostres amics don Josep i D. Joaquim Xirau, D. Onofre Santaló, D. Gabriel Pujula, D. Jaume Cruañas, D. Lluís Portabella i D. Josep Calvet Llaty.

Sia enhorabona.

Pèrdua. El dia de Corpus, mentres se feia la Professó, se perdé en un dels carrers de nostra ciutat, un collar antic d'or. El que l'hagi trovat pot retornar lo a nostra Impremta, on se li presentarà al dueny que li gratificarà espléndidament dita troballa.

Del Teatre. Per falta d'espai ens veiem obligats a deixar sens publicació les «Notes del Teatre». Segueix actuant amb éxit la companyia del conegut actor en Ricart Calvo, qui s' despedeix del públic de Figueres amb esquisit programa per a avui i demà tarde i nit.

Revolta en el Presiri. El dijous prop-passat i mentres se celebrava la Professó del Corpus en nostre ciutat, dos penats quins servien, segons se 'ns diu, de assistents del director i subdirector, aprofitaren l'ausència dels seus amos per a apoderar-se de les pistoles Browning's que dits Srs. empleats guardaven en son pavelló de la Penitenciaría.

Els criminals intentaren venjar rencunies amb un dels vigilants d'aquella

casa de correcció i en els moments de posar en práctica sos propòsits, donà la casualitat de retornar a sa casa el subdirector Sr. En Enric Díaz quin usant d'un dret de simpatia que disfrutava entre 'ls penats i amb el deure d'autoritat, entrà en el pati del success. Una bala perduda el feu caurer devanescut al sol, obrint-li l'orifici d'entrada en la regió parietal. Als pocs moments entregà sa ànima a Deu, e. p. d.

Entre empleats i revoltosos medià un tiroteig que cessà al presentar-se el cos de guardia del regiment de Sant Quintí. Restablert l'ordre i acorralats els dos penats armats, en un dels «retretes» del pati s' retiraren els ferits. Entre ells hi ha l'empleat Sr. En Pere Albert Garcia, quin fou portat al Hospital Civil on se li apreciaren dos ferides: 1ª una en la regió molar esquerra amb els orificis d'entrada i sortida, i un altre també de bala amb fractura de l'articulació del colze.

Els demés ferits ho son de poca importancia.

Els dos reclusos rebels fins ahir a les deu del matí no s'entregaren, essent nester, per a fer-los entrar en raó, l'intervenció del coronel Sr. Torines.

S'anomenen els rebels, Canut Cerro i Joan Rodriguez.

El Sr. Diaz fou sepultat ahir a les 6 de la tarda.

Formaren el dol, l'Exlm. Sr. General, Coronel, Comandant secretari, Rnt. Parraco Josep Callis, Sr. Jutge de 4ª Instancia, la Junta dels patronat, empleats del penal, i moltíssims amics del finat.

—Los Chocolates y Cafés Juncosa son los mejores conocidos.

D' Aviació. L'infatigable i notabilíssim aviador, tan conegut entre nosaltres, Mr. Tixier ha verificat a Teruel importantíssims vols amb son aparell. S' elevà, el diumenge passat, a 1.500 metres i malgrat el fort vent que regnava estigué verificant sos vols durant 40 minuts, essent estruendosament ovacionat. Rebi nostre mes coral felicitació.

Agrícoles. *Veedores.*—La «Gaceta» del 30 de maig publica per R. D. un reglament pels veedores de les Associacions de viticultors i inspecció en general, i de la seva transcendencia se'n pot jutjar pels següents detalls:

Se reconeix als veedores el caràcter de funcionaris públics, als quals les autoritats prestarán tot genre d'ausilis pel desempeny del seu comés i per a la seva seguretat personal.

Se 'ls autoritza per a intervenir els documents relatius a la compra i venda d'alcohols, a fi de comprovar l'empleu d'alcohols industrials en els vins, car aixó és falsificació.

Se declara a quefes d'estacions, de molls de aduanes i conductor de vehícols obligats a facilitar als veedores les inspeccions en sos respectius magatzems i dipòsits.

Se reafirma el dret a indemnitzacions (fins avui tan regatejat) de gastos de viatge, d'anàlisis i honoraris dels veedores, i es dona a les entitats la participació d'una tercera part en les multes, als quals efectes se prevé que aquells gastos i aqueixa part de les multes les farán efectives en metàl·lic.

S'ordena als ministeris de la Governació, Hisenda i Gracia i Justicia dictin les ordres oportunes per al compliment d'aquelles disposicions i per a que ningú, per ignorancia, entorpeixi la acció dels veedores.

—El Concell Comarcal de l'U. de V. de C. ha enviat expressius telegrams de felicitació al Sr. Ministre de Foment per les seves disposicions complaguent a dita entitat amb lo dels veedores i també al Sr. Marqués de Camps per les gestions amb tan d' éxit realitzades en bé de la viticultura.

—El propi Concell C. de l'U. de C. posa en coneixement dels culliters i venedors de vins d'aquest país de que recorre el mateix un subjecte que es diu representant de dita entitat o veedor, per a la comprovació dels vins, presentant-se a certes *cosetes* ben poc legals. Sapiguem tots que ni el tal subjecte es autoritzat, ni cap veedor ho està per a fer malifetes ni conxorxes.

No admetin a ningú que no porti en deguda forma els documents acreditatius.

Els conservadors. Els més significats mauristes de nostra ciutat han felicitat a son quefe amb ocasió de sa festa onomástica i dels seus discursos sobre la qüestió del Marroc i explicació de la crisis d'Octubre que'l té allunyat del poder, en la forma següent:

«Excmo. Sr. D. Antonio Maura: Los conservadores de Figueras gloriándose de haber sido los primeros (telegrama de 20 Octubre y carta de 14 de Noviembre) en adherirse con entusiasmo a V. al tener noticia de la formación del ministerio Dato, le felicitan cordialísimamente por su fiesta onomástica, deseándole toda suerte de venturas para que pueda más dedicarse y con más completa apacibilidad de ánimo al servicio de la Monarquía, y por sus recientes discursos reiterándole inquebrantable adhesión.

Figueras 11 Junio de 1914. Javier Fages de Climent.—Juan Maria Dalfó.—José Ferrán.—Carlos Diaz Albert.—Luis Perxas.—José M.ª Pagés.—Francisco Ugalde.—I. de Elias.—Pedro Gorgot, etc.»

Distinció. El nostre paísà En Antoni Juncà, músic major del Regiment que guarneix Girona i que tant contribuí en l' éxit del homenatge a Cotó, ha sigut premiat en un concurs de sardanes celebrat a Palamós i del que n'eren jurats els competíssims mestres Morera, Sancho Marraco i Garreta.

El premi conquerit, ve a provar una vegada més el valer del compositor figuerenc, qui no s'adorm damunt els florsers, per lo qual s'han d'esperar d'ell obres de gran empena i de les que porten un nom a les regions aon els vers artistes son consagrats amb fama inextingible.

Aixis ho desitgem mentres li adresem nostra coral enhorabona, boi i felicitant al seu intel·ligent preceptor musical, Mossen Isidre Lleys,

Malalt. S'hi trova d'algun cuidador nostre apreciat amic D. Jaume Roquet-Jalmar, conyat del Dr. Oms, penitencier de la Seu Gironina, havent-se-li administrat els últims Sagraments el diumenge prop-passat.

Preguem a Deu per son prompte restabliment.

Militars. Nostre particular amic el sargent de S. Quintí D. Pere Casaponsa ha sigut ascendit a brigada del propi regiment. Mil enhorabones i per molts anys.

—**Veranejants.** A Ampuries hi ha cases moblades per a llogar, desde 15 a 45 durus mensuals. Raó: Carme Sureda, La Escalà.

Agrament. La família Vila i Moreno ens encarrega que des de aquestes columnes mostrem son profund i inborrable agrament per a aquelles persones que 'ls auxiliaren amb tota valentia, destresa i gran coratge en els terribles moments d'extinguir un foc que 'ls posà en greu perill, essent un dels primers en acudir-hi, com a amic i autoritat, el conceller del Ajuntament, el Sr. En Rafel Ramis.

Farmacies de torn. Demà diumenge, a la tarda, estarán obertes les de D. Ricard Martín, Rambla, 12 i la Farmacia Deulofeu, Plaça de Pi i Margall, 1.

—**Vacuna suissa sempre fresca.** L'antigua farmacia AZEMAR, Joan Matas, 13, avans Besalú, té la venda exclusiva de la acreditada vacuna de la casa *Lancy Genève*, avui de vacna, que's la primitiva, intervinguda per l'Estat per a major garantia. Donada la seva eficacia es la preferida pels metges i el públic en general.

Estutxos de 1 tubu, 1 pesseta, id. amb 5 tubus, 4 pts., id. amb 50 tubus, 35 pts.

—**Legítima Cerveza Munich** (Alemania). Marca: «Spaten Bräu». Depositario: F. Balló Pellicer.—Figueras.

NOTA: No confundirla con *Munich* (Sic) de la fábrica «La Cruz del Campo», de Sevilla (España).

Joan Esgarrá, Professor de Piano i Solfeig, lliçons particulars i a domicili, Carrer Nou, 23 2.ª pis.

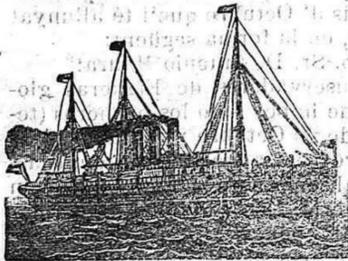
LECTURA POPULAR

BIBLIOTECA D'AUTORS CATALANS

Cada dijous - 10 cèntims

Aquesta setmana ha sortit *Sancho Novà*, de D. Marián Vayreda.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Buenos Aires

Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Cádiz el 7, directament per a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires; emprenent el viatge de regrés desde Buenos Aires el dia 2 i de Montevideo el 3, directament per a Canàries, Cádiz i Barcelona. Combinació per trasbord a Cádiz amb els ports de Galícia i Nord d'Espanya.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic

Servei mensual sortint de Gènova el 21, de Barcelona el 25, de Màlaga el 28 i de Cádiz el 30, directament per a New-York, Habana, Veracruz i Puerto Mèjico. Regrés de Veracruz el 27 i de l'Habana el 30 de cada mes, directament per a New-York, Cádiz, Barcelona i Gènova. S'admet passatge i càrrega per a ports del Pacífic amb trasbord a Puerto Mèjico, així com per a Tampicó amb trasbord a Veracruz.

Línia de Cuba Mèxic

Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Coruña el 21, per Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes, per a Coruña i Santander.

Línia de Venezuela-Colombia

Servei mensual sortint de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Màlaga, i de Cádiz el 15 de cada mes, directament per a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Cartagena i Valencia, per a sortir de Barcelona cada quatre dimecres, o sigui: 7 de Janer, 4 Febrer, 4 Mars, 1 i 29 Abril, 27 Maig, 24 Juny, 22 Juliol, 19 Agost, 16 Setembre, 14 Octubre, 11 Novembre i 9 Desembre; directament per a Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapore, Ilo-Ilo i Manila. Sortides de Manila cada quatre dimarts, o sigui: 27 Janer, 24 Febrer, 24 Mars, 21 Abril, 19 Maig, 16 Juny, 14 Juliol, 11 Agost, 8 Setembre, 6 Octubre, 3 Novembre i 1 i 29 Desembre, directament per a Singapore, demés escales intermitjies, que a l'anada fins a Barcelona, prosseguint el viatge per Cádiz, Lisboa, Santander i Liverpool. Servei per trasbord per a i dels ports de la Costa oriental d'Àfrica, de l'Índia, Java, Sumatra, Xina, Japó i Austràlia.

Línia de Filipines

Tretze viatges anyals, sortint de Liverpool i fent escales a Coruña, Vigo, Lisboa, Cádiz, Cartagena i Valencia, per a sortir de Barcelona cada quatre dimecres, o sigui: 7 de Janer, 4 Febrer, 4 Mars, 1 i 29 Abril, 27 Maig, 24 Juny, 22 Juliol, 19 Agost, 16 Setembre, 14 Octubre, 11 Novembre i 9 Desembre; directament per a Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapore, Ilo-Ilo i Manila. Sortides de Manila cada quatre dimarts, o sigui: 27 Janer, 24 Febrer, 24 Mars, 21 Abril, 19 Maig, 16 Juny, 14 Juliol, 11 Agost, 8 Setembre, 6 Octubre, 3 Novembre i 1 i 29 Desembre, directament per a Singapore, demés escales intermitjies, que a l'anada fins a Barcelona, prosseguint el viatge per Cádiz, Lisboa, Santander i Liverpool. Servei per trasbord per a i dels ports de la Costa oriental d'Àfrica, de l'Índia, Java, Sumatra, Xina, Japó i Austràlia.

Línia de Fernando Póo

Servei mensual sortint de Barcelona el 2, de Valencia el 3, d'Alicant el 4, de Cádiz el 7, directament per a Tànger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife i Santa Cruz de la Palma i ports de la costa occidental d'Àfrica.

Regrés de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

Línia Brasil-Plata

Servei mensual sortint de Bilbao i Santander el 16, de Gijón i Coruña el 18, de Vigo el 19, de Lisboa el 21 i de Cádiz el 23, directament per a Rio Janeiro, Montevideo i Buenos Aires; emprenent el viatge de regrés desde Buenos Aires el 16 per a Montevideo, Santos, Rio Janeiro, Canàries, Lisboa, Vigo, Coruña, Gijón, Santander i Bilbao.

Per a aquest servei regeixen rebaixes especials en passatges d'anada i tornada i també preus convencionals per a camarots de luxe.

Aquets vapors admeten càrrega amb les condicions més favorables i passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt còmode i fructe esmerat, com ha acreditat en son llarg servei. Tots els vapors tenen telegrafia sense fils. També s'admet càrrega i s'expedeixen passatges per a tots els ports del món, servits per línies regulars.

Representant a Figueres i sa Comarca: JOSEP MASDEVALL FERRÉS; Impremta i Llibreria, Palau, 16, (Rambla).

Casa de Banca y Cambio

J. Ferrán Galter (Sucesor de Miguel Coldecarrera)

- Compra y venta al contado y en el acto de toda clase de valores nacionales y extranjerios de cotización corriente.
- Compra de toda clase de cupones.
- Cobro de títulos amortizados.
- Suscripción a empréstitos y emisiones de valores.
- Descuento de letras. Giros universales.
- Compra y venta de monedas, metal y billetes nacionales y extranjerios.
- Compra y venta de *Bons de Poste*, para pagos a Francia, y de *British Postal Orden*, para pagos a Inglaterra.
- Cuentas corrientes con interés.
- Depósito de metálico con abono de interés:
  - a la vista. 3 % anual.
  - a 6 meses. 3 1/4 %
  - a 1 año. 3 1/2 %
- Depósito de títulos en custodia, Pignoraciones, etc., etc.

Casa de confianza, formalidad, reserva y economía.

Vilafant, 2 y 4. -- FIGUERAS

GÉNEROS DE PUNT

Fábrica a motor. Detall: gran assortit
 Secció especial a mida, en tota classe d'articles
 cotó superior, i pur estam Austràlia.
 J. VERNÉS. — Forn Baix, 4 — Figueres

Secció Agrícola

La cullita de mongetes

Un dels errors en que cauen els nostres agricultors i que s'ha costum generalitzada l'empregar fens per a adobar les mongetes es un procediment de totes maneres absurde i que no té fonament raonat, doncs els fens contenen principalment nitrogen, element que dita planta com totes les lleguminoses, absorbeix de l'atmosfera, no havent de menester per lo tant que se li proporcionen en forma de substancia fertilizant. Les mongetes per el contrari necessiten molta més quantitat de potassa i d'acet fosfòric que les que s'hi pot proporcionar una bona afemada.

D'això tenim doncs, que l'aplicar adob de quadra en aqueixes plantes, perd l'agricultor una gran quantitat de nitrogen a la cullita li resulta migrada per la falta de fertilizants fosfo-potàssics.

Sortosament aquest error comença a desfer-se i en algunes provincies espanyoles han vist lo que més els convenia i ja comensen a utilitzar el superfosfat, més prescendeixen de les sals potàssiques i aquest sistema es també defectuós, com el primer, perquè les mongetes son molt àvides de potassa.

Anem a donar una prova de lo que estem dient i es la següent experiencia feta a León per D. Santos Sánchez, qui va fer un experiment dividint un camp en tres parcel·les. Va adobar la primera amb 15.000 kilograms de fens per hectàrea i la cullita de mongetes que obtingué en aquest troc de terreno va esser de 2.452 kilograms. En la segona parcel·la va aplicar 500 kilograms de superfosfat de calç obtenint amb això un rendiment de 3.111 kilograms per hectàrea. I per fi en la tercera parcel·la a més de 500 kilograms de superfosfat de calç hi va aplicar 200 kilograms de cloruro potàssic, obtenint el rendiment de 5.343 kilograms de mongetes per hectàrea.

Com se veu d'una manera indubtable la producció de la tercera parcel·la amb adobs fosfatats i potàssics fou més del doble de la obtinguda en la parcel·la adobada únicament amb fens i que no emplantant la potassa en la segona parcel·la, disminueix la cullita d'una manera considerable.

Pensem que sobradament hem demostrat amb aquestes xifres i moltes altres que podríem citar, la conveniencia per els nostres agricultors de prescindir dels fens en el cultiu de les mongetes, recorrent al empleu dels fertilizants químics a la dosis de 400 a 500 kilos de superfosfat i de 150 a 200 de cloruro o de sulfat de potassa per hectàrea, enterrant els esmentats adobs per medi d'una treballada alguns dies avants de la sembra.

JOAN DE CAMPOS.

Bibliografia

Noveles històriques

La recomanadissima biblioteca *Emporium*, colecció escullidissima de narracions en prosa, editada amb selectissim acert per l'editor barceloní don *Gustau Gili*, s'es enriquida darrerament d'un parell de volums més que mereixen tota lloansa.

Ambdós son deguts a l'esquidista ploma de *Reynés Montaur*, nom de l'inspireda escriptora de selectissims llibres.

Tots dos han sigut pulcrament traduïts al castellà per literats de nota com son Mn. Miquel Costa i Llobera i D. Angel Ruiz Pablo i en dits llibres s'hi fan reviurer les heroicitats dels celtes i la galania més digna de l'edat mitjana.

El títol d'aquestes versions son: *ALMAS CELTES* i *ALAIN Y VANNA*.

Preu de cada llibre: 2 pessetes en rústega i 3 en tela anglesa.

En el propi caràcter de novela històrica, com les de Walter Scott, Suárez Bravo i Villoslada, s'hi classifica també l'interessant narració *ZORAYDA, LA REINA MORA*, publicada per D. Joan *Anchora*, en la qual s'hi exposan suggestives anècdotes epíquies del segle XII, combinades amb episodis idíllics de irrepreensible factura.

Consta d'un volum de 350 planes, al preu de 2 pessetes.

Amb el títol *SIN RODEOS* i baix el pseudònim de *Juan Ingenuo*, publicà temps passat l'escriptor D. Eduard Saavedra una serie d'articles periodístics que be poden incloure's també en la categoria d'història-novelesca d'amarques realitats polítiques. Forma un llibre de 200 planes a pesseta l'exemplar.

Biblioteca Sportiva

Avui que tan èxit obté entre nosaltres el conreu de la cultura física, fent se mereixedor de que, una volta més, aplaudim des de aquestes planes, la tasca educadora del il·lustrat director del *Gimnàs Colón* nostre bon amic don Amadeu Llaverias, es per demés recomanar un llibre rescent del Sr. Elias Juncosa (*Corredisses*) que es un complet

tractat de *foot-ball* d'imprescindible entrenament pels aprenents de dit joc. Cada exemplar va adornat de les figures corresponents a les diverses jugades i costa solament una pesseta.

Informació comarcal

Campmany

La festa de la conclusió del mes de Maig, celebrada en aquesta població, el 7 de Juny, tingué quelcom de singular i extraordinari, constituint un homenatge a Maria d'una grandiositat verament corprenedora.

Encare perdura en nosaltres la dolça i fonda impressió amb que contemplarem aplegat al entorn de Maria a tot el poble, proclamant-la reina i redint-li el més fervorós, entusiasta i respectuós vassallatge.

Baix aquesta forta impressió ens sentirem forçats a dir-ne quelcom de lo que tant gran acabava de representar-se i de meravellar-nos no obstant tenir per teatre un poble relativament ben petit.

L'adorno del altar i l'artística transformació del presbiteri foren un verdader alarde de bon gust i art, representant en conjunt un treball i un esforç admirables en termes, que m'heia un amic volgut de fora, tot admirat, que no havia vist ni pensava tornar veure una cosa semblant. Be s'mereixen doncs els aclús i intel·ligents iniciadors de tant artística obra nostres més sinceres i entusiastes felicitacions.

Al matí hi hagué Comunió general que s'vegé concorregudissima. Passarien segurament d'un centenar les persones que amb gran fervor i reculliment s'acostaren a la Sagrada Taula per a assaborir el Pa dels àngels.

A la tarda tingueren lloc els piadosos exercicis del mes de Maig, essent tant nombrosa l'assistència, que el temple s'omplí materialment de fidels, veientse molts obligats a quedar fora. Hi hagué sermó, que predicà amb la seva acostumada eloqüència el Rnt. Joan Bonet, vicari de La Junquera, revelant-se un ver apòstol marí, amb el foc de la seva ardorosa devoció a Maria, que logrà comunicar al nombros auditori. Ens consta que agrada molt.

Tancà la festa el besaman, durant el qual desfilà tot el poble davant l'imatge de la Verge, qui segurament plena d'agraïment i satisfeta per la grandiositat del homenatge, beneí des del cel al poble de Campmany.

Un calorós aplauso al zelós Sr. Ecònom per son acert i bon gust en l'organització de tan solemnes cultes.

Un aplauso als seus habitants que tant s'emmeraren en honrar tant singularment a Maria.

Que llur devoció a Maria sigui, com confiadament esperem, la clau d'or que s'obri una interminable era de pau i benauransa.

Un aplauso també no menys entusiasta al cor de notes, que tant contribuí al esplendor i lluïment d'eixa inolvidable festa mariana. — *El Corresponsal*.

Caja de Ahorros y Monte de Piedad del Ampurdán

Han ingresado en la presente semana 1666 pesetas por 27 imposiciones, siendo 2 el número de nuevos imponentes y se han devuelto 969 pesetas 00 céntimos a petición de 7 interesados. Figueras 13 de Junio de 1914. — El Director de turno, CARLOS FAGRS.

Mercat del dimecres

		Hectòlitre
Blat.	de 22'50 a 21'88	
Mestall.	» 00'00 a 00'00	
Setgla.	» 00'00 a 00'00	
Ordi.	» 13'13 a 00'00	
Civada.	» 11'25 a 9'38	
Blat de moro.	» 17'50 a 16'57	
Mil.	» 18'75 a 00'00	
Panis.	» 17'50 a 00'00	
Monjetes.	» 36'25 a 32'50	
Monjets.	» 37'50 a 33'75	
Faves.	» 19'38 a 00'00	
Favons.	» 00'00 a 00'00	
Besses.	» 19'69 a 00'00	
Ciurons.	» 37'50 a 33'75	
Oli.	» 96'78 a 94'76	
Patates.	» 12'02 a 9'62	Quintà m.
Tocino.	» 11'50 a 11'00	10 kilos.
Anyells.	» 20'00 a 16'00	un
Anechs.	» 7'00 a 5'00	parell
Pollastres.	» 6'00 a 4'00	
Gallines.	» 9'00 a 7'00	
Oques.	» 7'00 a 5'00	una
Conills.	» 5'00 a 3'00	parell
Ous.	» 1'15	dotzena

— **Para las Madres:** Si el niño en la época del desarrollo, que generalmente no tiene apetito y su naturaleza débil es propensa a terribles enfermedades tomara el *Nucleinal Deulofeu*, evitariais este peligro y su crecimiento se efectuaría con normalidad y robustez. Precio del frasco 3 pts.

Grans magatzems de Novetats per a Senyora Fills de Joseph Massot

Plassa de la Constitució, 25-26.

La casa del dia. No compreu avans de visitar aquets magatzems. Els més ben assortits i més barats.

Inmenses coleccions en Llanes, Sedes i Cotóns

Gasas fantasía, Crespons, Otomans chinos, Escocesos, Llistes Romanes, etc., per a bruses i adorns.

Echarpes novetat. Refajos liberty cotó desde 2'25 ptes. Liberty seda desde 6'50 pessetes.—Renovació continua de novetats.

PREU FIXO

IMPORTANT: En compliment de la Llei del Descans Dominical, aquets Magatzems tancan ses portes tots els Diumenges a la 1 de la tarda.

Escuela Práctico-Mercantil

fundada en 1884

calle de la Muralla núm. 7.—FIGUERAS

dirigida por

Don Salvador Bosch y Roig

Perito-Profesor Mercantil, Profesor del Instituto

Enseñanza moderna, rápida y completa de Cálculo Mercantil.—Teneduría de Libros.—Reforma de letra.—Correspondencia y prácticas de escritorio.

Terminados los estudios se expide á los alumnos el correspondiente Diploma-Título de Tenedor de Libros.

IDIOMAS: Francés.—Inglés.—Alemán.—Italiano.

Conferencias de las Asignaturas del Bachillerato y Magisterio y preparación para carreras especiales.

Clases especiales para Señoritas.

Profesores:

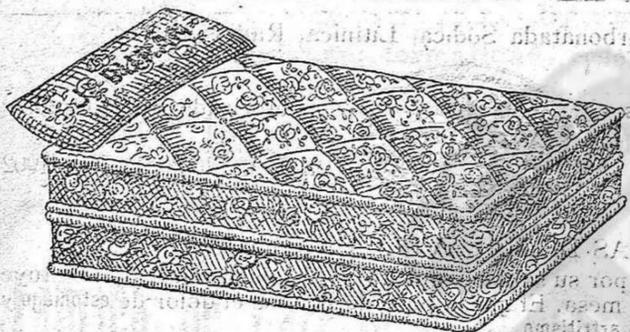
D. A. BOSCH PUJOL, Perito-Profesor Mercantil, Profesor del Instituto.

D. FELIPE EIXARCH, Profesor de Idiomas, Catedrático del Instituto.

D. S. BOSCH PUJOL, Licenciado en Ciencias.

La Escuela Práctico-Mercantil facilita colocación en el comercio á todos aquellos de sus alumnos que se distinguen por su buena conducta y aprovechamiento.

Consultas y peritaciones mercantiles, inspección, reconocimiento y redacción de documentos de comercio y arreglo de libros de contabilidad.

Lanas en rama para Colchones

Construcción y venta de colchones de todas clases y formas

Gran especialidad en la forma inglesa

Los colchones nuevos se hacen en casa del comprador, si así lo desea para su mayor satisfacción

Se rehacen colchones á domicilio

J. DURÁN, Sucesor de Francisco Cubi

Calle de Perelada, número 16.—FIGUERAS

¡OJO! No equivocarse con el de más arriba

Se pasan por la Máquina las lanas viejas y duras, quedando blandas como en su primer estado.

NOTA.—Esta casa lava y desinfecta los colchones por infecciosos que sean.

—A. BOSCH UCÉLAY, doctor en Medicina y Cirugía: Especialista en las enfermedades de la Garganta, Nariz y Oído.

Visita en ésta, calle de Llers, n.º 20, los jueves 2.º y último de cada mes y el viernes siguiente, hasta la una de la tarde; y en Barcelona, en su Clínica, calle Claris, n.º 35, 1.º

—La Hormiga de Oro, Ilustración Católica, que 's publica a Barcelona, conté 16 planes d'informació gráfica mundial i 20 planes de lectura amena i ortodoxa amb interessants novel·les instal·lades en forma enquadrable. Suscripció: 10 pessetes un any. S'hi suscriu en totes les llibreries.

—Hay para vender o alquilar un taller de herrería muy acreditado con sus respectivos enseres, situado en esta ciudad, Plaza del Sol, n.º 4, Figueras.

Para todos informes darán razón en la misma casa.

—MODERNA FARMACIA CUSÍ. Oli de fetge de bacallà puríssim, rebut directament de les isles Loffoten de Noruega. Ampolles de 2 i 5 pessetes i garrals de 4 litres, 16 pessetes.

—Cambio y Bolsa. Josep Gou, Representante de la Sociedad Anónima, domiciliada en Barcelona, Crédito y Fomento de Ahorros se ofrece para efectuar operaciones de Cambio y Bolsa y para ejecutar las órdenes bursátiles que se sirvan confiarle, con la seguridad de operación para sus clientes. Figueras, Baja de S. Pedro, 9, entl.º

—El Pintor D. Pere Cristau posa en coneixement del públic en general que s'ofereix per tota mena de treballs en el ram de PINTOR I DORADOR, a preus econòmics i al ensemps com a sucesor de don Josep Costa. Per a encàrrecs: Carrer de S. Josep, n.º 7, pis primer, Figueras.

Cip. de "La Veu de l'Empordà"—Figueras

AVISO a la comarca Ampurdanesa

Antigüedades

Unica casa que compra a mejores precios objetos antiguos.

Velones (Llumaneras) de 5, 6, 7 y 9 mecheros.

Fuentes (platas) y jarrones de loza o porcelana.

Bandejas (safatas) de latón o cobre.

Bacias (bacines) de latón o cobre y otros objetos.

Antes de hacer venta, no dejarse explotar por comerciantes de mala fé; esta casa ofrece lo que valen los objetos. Pueden disponer de la

Agencia Fabre

San Lázaro, 64, esquina a la Plaza de la Estación del Ferrocarril.

FIGUERAS

Grans Magatzems de Novetats per a Senyora

DE

Frederic Fortunet

Carrer de Perelada, n.º 8 i Plaça de la Constitució, n.º 23

FIGUERES

S'han rebut les novetats

de primavera i istiu

PREU FIXO

Espléndidos surtidos de ALTA FANTASIA para verano.

Colecciones importantes en todas las secciones.

Antes de verificar compras visitar estos almacenes o consultar sus muestrarios.

PRECIO FIJO

FÁBRICA DE CERERIA Y BUJIAS

MOVIDA A VAPOR

LAUREANO DELELÓS

Fábrica: Nueva, 147.—Despacho: Nueva, 15.—(Provincia Gerona).—FIGUERAS.

Elaboración especial en Cirios, Hachas y Blandones de cera pura de abejas.

Exijase esta tan acreditada marca

CALIZ

IMPRESA i LLIBRERIA

DE

La Veu de l'Empordà

IMPRESIONS DE TOTES CLASSES

Tarjetería, Llibres ratllats, Objectes d' Escriptori,

Material d' Escoles, Estatuaria religiosa,

Objectes d' Art, Tarjes postals, Papereria

Especialitat en tota mena de talonaris

Carrer del Forn Baix, nombre 5.—FIGUERES

LA ELECTRICIDAD. -- Salvador Alegri Gelart

Depositario de la lámpara A E G, la mejor del mundo. Lámparas corrientes filamento carbón, de pesetas, 0'50 y pesetas, 0'70.

Lámparas filamento metálico á Ptas. 1'75 clase superior. Loza, porcelana, cristal y otros géneros.—Especialidad en las instalaciones de alumbrado eléctrico, timbres y pararrayos, á precios muy reducidos; se dan presupuestos al que lo solicite.

Se colocan tuberías para agua y gas con gran rebaja de precios.

Por 40 pesetas, un Water Closet compuesto de un depósito de hierro con boya y recort de latón.

Una cubeta porcelana Inglesa.

Un tirador porcelana con cadena de latón.

Un asiento fino barnizado.

Un enchufe y champiñons de goma.

Una suela de madera y los tornillos correspondientes.

Rambla, 11, accesorio.--FIGUERAS

POLVO LAKATIU BONAL

Es lo purgant mellor, més inofensiu, de més bon pendrer i de resultats infalibles.

Cura lo restrenyement habitual, obra d'un modo especial a les parteres que evacuen amb molta facilitat, es la mellor purga per les criatures i de moltíssima utilitat en certes afeccions del estómac, fetge, fel, mōrenes, etc.; es també un gran depuratiu de la sanc.

Tota familia previsor de estar proveida d'un pot de tan útil medicament.

Se ven en totes les farmacies

Farmacia CAPELL, Placeta, núm. 5. -- FIGUERAS

Histógenokola Capell a base de histogenol, glicerofosfatos, formiato de sosa, nuez de kola, nuez vomica y cuasia. Está indicadísimo a los propensos a la tuberculosis, a los raquíticos, diabéticos y en todos los casos de agotamiento general de fuerzas.

Denticina infantil a base de fosfato de cal asimilable; es la única denticina racional, favorece la dentición y el bibeo de los niños, cura las irritaciones intestinales y los fortalece en gran manera.

Remedio Capell contra la mortalidad de las gallinas y demás aves de corral.

Ampollas inyectables y Sueros esterilizados al autoclave, Sueros orgánicos, Oxigeno puro, Vacuna, Ortopedia.

FARMACIA CAPELL

Premiada en varios concursos y con cruz y diploma de gran premio en la Exposición internacional del Tibidabo de 1912.

Productos de los RR. PP. Benedictinos de Besalú

Agua de Colonia * * * * *
* * * * * Pasta-Elixir y Polvos-Dentríficos
* * * * * Vin Quinquina aperitivo y digestivo * * * * *
* * * * * Verdadero reconstituyente
— Específico Capilar —

Este específico evita la caída del cabello como pueden testificarlo varios enfermos de esta misma ciudad.

Representante: Hijo de Joaquin Giralt, Mercería

Juan Matas (antes Besalú) 21.—FIGUERAS.

A CREDITADA

VAQUERIA del Mas Compte de Creixell

de Josep Valent i Sala

LLET PURA GARANTIDA amb servei especial

de la d'una sola vaca per a la Infancia.

Despatx: S. MONCANUT, Palau, 9, (Plaçeta) FIGUERES

Avisant se serveix a domicili.

ESQUELES MORTUORIES

Se posen en aquest periòdic a preus sumament econòmics.

AGUA IMPERIAL

Carbónica Natural, Bicarbonatada Sódica, Litínica, Radioactiva.

Manantial Els Bullidors
(Registrado).

Autorizada por el Estado
en R. O. de 30 de Julio 1902

CALDAS DE MALAVELLA (Gerona).

El agua IMPERIAL por su sabor exquisito y absoluta pureza constituye la más excelente agua de mesa. El que la bebe desconoce el dolor de estómago y destierra para siempre el artrismo.

Emerje a 60°, se embotella sin contacto con el aire previa la esterilización de los envases. Es la mejor defensa contra el Cólera, Tifus y demás enfermedades infecciosas.

Pídase en Hoteles y Restaurants. Venta en todas las farmacias.

Ornamentos per a Iglesia

Els assurtits més estensos
i els tallers més acreditats son
els de la important casa

Manresa: Born, Plaça Sant Domingo
i Carrer Nou.

Call, 13 i 15,
i Sant Domingo del Call, 1 Barcelona

Les més altes recompenses en les exposicions «Regional Gallega» de 1909
i «Nacional Valenciana» de 1910

Casulles, Capes, Dalmaticas, Humerals, Tálams, Estandarts, Banderes, Albes Roquets, Amits, Fiadors, Cíngols, Custodíes, Copons, Cálzers, Candelabros, Candeleros, Sacres, Lámparés, Creus, Canadelles, Llibres litúrgics i tot quant es precís per la celebració dels Divins oficis, desde les calitats més senzilles i econòmiques a les més superiors i riques.—PREUS BARATISSIMS.

Catalegs que ha publicat la casa:

CATALEG GENERAL, que detalla, amb els seus corresponents preus, tots els articles de la casa. INTERESSA A TOT HOM!

CATALEG ESPECIAL D'ORNAMENTS PER A IGLESIA.— Es el més important que d'aquesta classe s'ha publicat a Espanya. No pot faltar en cap Comunitat Religiosa, ni en la casa de cap Rnt. Sacerdot!

CATALEG ESPECIAL DE MOBLES.— Acaba de publicarse. ¡Es interessantíssim! Exclusiu de la casa de Manresa.

S'envien gratis a qui'ls demani, pregant tant solsament als Srs. peticionaris que posin les senyes de la seva adreça ben clares, perquè no s'perdin.

PREU FIXO

NOTA.—Essent aquest anunci dedicat als senyors sacerdots i ordres religioses, no's mencionen altres nombrosos articles a que's dedica la casa.

SUCURSAL EN BARCELONA:
calle del Call, 13 y 15